

Zastupiteľstvo Bratislavského samosprávneho kraja

Materiál na rokovanie Zastupiteľstva
Bratislavského samosprávneho kraja

28. februára 2020

Návrh

Odpočet aktivít Kancelárie Bratislavského samosprávneho kraja v Bruseli za rok 2019 a rámcový plán aktivít na rok 2020

Materiál predkladá:

Mgr. Juraj Droba, MBA, MA
predseda
Bratislavského samosprávneho kraja

Materiál obsahuje:

1. Návrh uznesenia
2. Dôvodová správa
3. Stanoviská komisií

Zodpovední:

Ing. Patrícia Mešťan, MA
riaditeľka
Úradu Bratislavského samosprávneho kraja

Mgr. Barbora Lukáčová
riaditeľka Odboru stratégie, územného rozvoja a riadenia projektov
Úradu Bratislavského samosprávneho kraja

Spracovatelia:

Mgr. Martin Hakel, BA
vedúci oddelenia stratégie a územného rozvoja

Mgr. Dominika Forgáčová, PhD.
referentka oddelenia stratégie a územného rozvoja

Mgr. Tomáš Teleky
referent oddelenia stratégie a územného rozvoja

N á v r h u z n e s e n i a

UZNESENIE č. ....../2020 zo dňa 28. 02. 2020

Zastupiteľstvo Bratislavského samosprávneho kraja po prerokovaní materiálu

A s c h v a ľ u j e

Odpočet aktivít Kancelárie Bratislavského samosprávneho kraja v Bruseli za rok 2019 a rámcový plán aktivít na rok 2020

B u k l a d á

riaditeľke Úradu Bratislavského samosprávneho kraja predkladať Zastupiteľstvu Bratislavského samosprávneho kraja odpočet aktivít Kancelárie Bratislavského samosprávneho kraja v Bruseli za predchádzajúci rok a rámcový plán aktivít pravidelne raz za rok.

Termín: 31. 03. 2021

Dôvodová správa

Bratislavský samosprávny kraj (ďalej „BSK“) zriadil Kanceláriu BSK v Bruseli na základe uznesenia Zastupiteľstva BSK č. 28/2002 zo dňa 18.6.2002. Formálne sa činnosť Kancelárie začala dňa 1.8.2002 a slávnostné otvorenie sa uskutočnilo v septembri v roku 2002. **BSK bol prvým slovenským regiónom so zastúpením v Bruseli a doteraz je najdlhšie pôsobiacou slovenskou regionálnou kanceláriou v Bruseli.**

BSK od mája 2005 pôsobil v Dome slovenských regiónov, ktorý bol založený na základe dohody ôsmich samosprávnych krajov. Činnosť Domu slovenských regiónov bola k 31.12.2010 ukončená kvôli absencii jednotnej predstavy o ďalšom fungovaní a spôsobe spolufinancovania. Po zániku Domu slovenských regiónov BSK opätovne otvoril samostatnú Kanceláriu v Bruseli v roku 2011. Ostatné kraje začali pôsobiť v spoločných priestoroch Košického samosprávneho kraja (KSK), Prešovského samosprávneho kraja (PSK), Trenčianskeho samosprávneho kraja (TSK) a Nitrianskeho samosprávneho kraja (NSK) v Bruseli. **Postupne všetky regióny okrem BSK svoje zastúpenia v Bruseli zatvorili a BSK v roku 2018 zostal jediným slovenským regiónom so zastúpením v Bruseli. Počas roku 2019 prebehlo prehodnotenie pôsobenia slovenských regiónov v Bruseli a niektoré regióny znovu otvorili svoje kancelárie v Bruseli.**

Kancelária od 1.1.2016 sídli na Rue d'Arlon 63, v európskej štvrti v blízkosti Európskeho výboru regiónov, Európskej komisie a Európskeho parlamentu. **Kancelária BSK v Bruseli vyvíja svoju činnosť smerom k európskym a belgickým inštitúciám ako aj ostatným regionálnym zastúpeniam v Bruseli. Svojou činnosťou zvyšuje informovanosť kraja o politikách EÚ a o možnostiach, ktoré z nich plynú. Presadzuje záujmy regiónu, zlepšuje komunikáciu s inštitúciami EÚ a zároveň región zviditeľňuje a propaguje.**

Personálne zabezpečenie

Agenda Kancelárie BSK v Bruseli spadá do kompetencie Odboru stratégie, územného rozvoja a riadenia projektov. Zástupkyňou BSK v Bruseli je od 15.1.2014 Mgr. Dominika Forgáčová, PhD. Vzhľadom na plánované aktivity spojené s prípravou a vyjednávaním novej kohéznej politiky EÚ po roku 2020 sa BSK na základe „Konceptie pôsobenia Bratislavského samosprávneho kraja v Bruseli na roky 2017-2020, ktorá bola schválená Zastupiteľstvom BSK uznesením č. 112/2016, rozhodol posilniť personálne obsadenie kancelárie. Od 1.1.2017 je druhým zástupcom BSK v Bruseli zamestnanec OSÚRaRP Mgr. Tomáš Teleky.

Financovanie zastúpenia

Náklady na prevádzku Kancelárie BSK v Bruseli a jej aktivity sú zahrnuté v rozpočte OSÚRaRP, OŠ 115 Prevádzka kancelárie Brusel.

Náklady na prevádzku kancelárie BSK v Bruseli, jej aktivity a organizované podujatia, ktoré sa uskutočnili v roku 2019, boli v sume **58 844,28 EUR.**

Prevádzkové náklady na Kanceláriu (január - december 2019): **22 168,28 EUR.**

Aktivity (projekty a podujatia) v roku 2019: **36 676,00 EUR**

Hlavné ciele kancelárie BSK v Bruseli:

Posilniť účasť BSK na európskych záležitostiach a projektoch, využiť príležitosti, ktoré členstvo v EÚ regiónu poskytuje, s cieľom dosahovania lepších výsledkov k zabezpečeniu trvalo udržateľného rozvoja kraja. Prostredníctvom prezentačných aktivít predstaviť BSK ako turisticky príťažlivý región, ktorý sa oplatí navštíviť a spoznať, ako úspešný región s jasnou víziou rozvoja, do ktorého sa oplatí investovať. Cieľom je mobilizovať subjekty v BSK, podnietiť ich aktívny záujem o európske záležitosti, ktoré stále viac ovplyvňujú chod verejného a súkromného sektora, nevynímajúc občana ako takého. Činnosť Kancelárie vytvára pevný základ pre spoluprácu s bruselskými inštitúciami, európskymi regiónmi a organizáciami, a prispieva ku globálnemu rozvoju BSK.

Priority kancelárie BSK v Bruseli:

1. Presadzovanie záujmov BSK v Bruseli
2. Zapojenie BSK a jeho subjektov do sietí, partnerstiev a iniciatív
3. Prezentácia a propagácia BSK v Bruseli
4. Pravidelný monitoring, poskytovanie informácií o aktualitách v Bruseli
5. Vytvorenie zázemia pre BSK v Bruseli

PRIORITA 1: Presadzovanie záujmov BSK v Bruseli

Presadzovanie záujmov BSK na pôde EÚ je najvýznamnejšou úlohou Kancelárie. V záujme čo najefektívnejšieho rozvoja regiónu je nevyhnutné ovplyvňovať tvorbu legislatívy EÚ a vstupovať do rozhodovacích procesov prebiehajúcich v Bruseli od začiatku. Preto je pravidelný kontakt s európskymi inštitúciami a partnermi v európskej komunite rozhodujúci.

Agenda Európskeho výboru regiónov

Na základe *Koncepcie pôsobenia Bratislavského samosprávneho kraja v Bruseli na roky 2017-2020*, ktorá bola schválená uznesením č.112/2016 Z BSK dňa 21.10.2016, je **najdôležitejšou prioritou aktívne členstvo v Európskom výbore regiónov (EVR).**

Európsky výbor regiónov predkladá stanoviská miestnych a regionálnych orgánov na právne predpisy EÚ. Až 70 % právnych predpisov EÚ má priamy dosah na regionálnu a miestnu úroveň. Európska komisia, Rada EÚ a Európsky parlament sa preto radia s EVR pred tým, ako sa prijme rozhodnutie týkajúce sa miestnej a regionálnej správy. Úlohou EVR je zaujať stanovisko z pohľadu miest, obcí a regiónov k aktuálnym politickým záležitostiam a legislatívnym návrhom s dopadom na regionálnu a miestnu úroveň. EVR má podľa Lisabonskej zmluvy 350 členov a 350 náhradníkov. Mandát EVR je päťročný a mandát člena sa viaže na jeho politický mandát. Členovia a náhradníci sú menovaní Radou EÚ na základe návrhov členských štátov.

Slovenská národná delegácia

Slovenská republika má v EVR **deväť členov a rovnaký počet náhradníkov.** Z hľadiska zabezpečenia kontinuity práce slovenskej národnej delegácie bolo v roku 2019 dôležité pripraviť novú nomináciu na delegáciu vzhľadom na ukončenie päťročného mandátu dňa 25.1.2020. Nominácia bola vytvorená na základe **dohody Združenia samosprávnych krajov (SK8), Združenia miest a obcí**

Slovenska (ZMOS), Únie miest Slovenska (ÚMS) a predstavitel'ov vlády a v septembri 2019 bola odoslaná Rade EÚ.

Členovia slovenskej delegácie pre mandát EVR 2020-2025:

Andrea Turčanová, primátorka mesta Prešov
Ján Ferenčák, primátor mesta Kežmarok
Jaroslav Hlinka, starosta MČ Košice – Juh
József Berényi, podpredseda Trnavského samosprávneho kraja
Juraj Droba, predseda Bratislavského samosprávneho kraja
Matúš Vallo, primátor hlavného mesta SR Bratislava
Milan Belica, predseda Nitrianskeho samosprávneho kraja
Miloslav Repaský, poslanec Prešovského samosprávneho kraja
Rastislav Trnka, predseda Košického samosprávneho kraja

Náhradníci EVR:

Béla Keszegh, primátor mesta Komárno
Daniel Lorinc, starosta obce Kladzany
Erika Jurinová, predsedníčka Žilinského samosprávneho kraja
Ján Beljak, poslanec Banskobystrického samosprávneho kraja
Ján Blcháč, primátor mesta Liptovský Mikuláš
Jaroslav Baška, predseda Trenčianskeho samosprávneho kraja
Jozef Viskupič, predseda Trnavského samosprávneho kraja
Luboš Tomko, primátor mesta Stará Ľubovňa
Peter Švaral, starosta obce Rohožník

Cieľom aktivít BSK v roku 2019 bolo vytvoriť silnú pozíciu predsedu BSK v EVR. To sa podarilo prostredníctvom zapojenia predsedu do aktivít EVR ako aktívneho rečníka na plenárnych rokovaníach, 8. Európskom samite regiónov a miest a komisiách EVR, a vypracovaním stanoviska z vlastnej iniciatívy v komisii COTER.

Predseda BSK zastával v roku 2019 funkciu vedúceho slovenskej delegácie. Vedúci delegácie zastupuje záujmy slovenskej delegácie na stretnutiach s predsedom EVR a na strategických rokovaníach s ostatnými národnými delegáciami.

Každá národná delegácia má svojho koordinátora, ktorý pomáha členom vykonávať ich aktivity spojené s členstvom. **Od roku 2015 funkciu koordinátorky zastáva zamestnankyňa BSK Mgr. Dominika Forgáčová PhD.**

Politické frakcie v EVR

Pre prácu v EVR je dôležité byť členom politickej frakcie. Na základe členstva vo frakcii je možné získať funkciu v komisiách a pozíciu spravodajcu. Politické frakcie sa koordinujú na podpore pozmeňovacích návrhov. **Predseda BSK pôsobí v politickej frakcii Európskych konzervatívcov a reformistov (ECR).**

V EVR pôsobí 5 politických frakcií:

1. Európska ľudová strana (EPP)
2. Strana európskych socialistov (PES)
3. Aliancia liberálov a demokratov pre Európu (ALDE)
4. Európski konzervatívci a reformisti (ECR)
5. Únia pre Európu národov – Európska aliancia (EA)

Komisie EVR

Členovia EVR pracujú v rámci tematických komisií. Komisie rokujú o politikách EÚ, vypracúvajú návrhy stanovísk, správ a uznesení, ktoré sa následne predkladajú na schválenie plenárnemu zhromaždeniu.

EVR pracuje v rámci 6 komisií, ktoré sa zameriavajú na jednotlivé oblasti európskych politík.

1. Územná súdržnosť a rozpočet EÚ (komisia COTER)
2. Hospodárska politika (komisia ECON)
3. Sociálna politika, vzdelávanie, zamestnanosť, výskum a kultúra (komisia SEDEC)
4. Životné prostredie, klimatické zmeny a energetika (komisia ENVE)
5. Občianstvo, riadenie, inštitucionálne a vonkajšie záležitosti (komisia CIVEX)
6. Prírodné zdroje (komisia NAT)

Predseda BSK aktívne pôsobí v komisii COTER a počas roku 2019 sa zúčastnil všetkých rokovaní komisie. Komisia COTER sa zaoberá témami ako hospodárska, sociálna a územná súdržnosť, dopravná politika, vrátane TEN-T, regionálne štatistiky a ukazovatele, miestne a regionálne financie, štrukturálne fondy, územné plánovanie, územná spolupráca, mestská politika, bývanie, makroregióny, ročný rozpočet EÚ a viacročný finančný rámec.

Zasadnutie komisie COTER, 25.-26.3.2019

Predseda BSK sa zúčastnil 22. externej schôdze komisie COTER spojenej s konferenciou na tému **„Podpora a rozvoj účinnej politiky súdržnosti sa začínajú na úrovni miestnych a regionálnych orgánov EÚ“**, ktorá sa konala v meste Kluž počas rumunského predsedníctva v Rade EÚ. Počas konferencie sa hodnotil pokrok implementácie programov politiky súdržnosti v programovom období 2014 – 2020. Po konferencii predseda BSK navštívil projekt podporený v rámci programu PHARE 2005.

Počas rokovania komisie COTER sa predseda BSK uchádzal o stanovisko z vlastnej iniciatívy na tému **„Metropolitné regióny: výzvy a postavenie v rámci budúcej politiky súdržnosti po roku 2020“**. Vypracovaním tohto stanoviska predseda BSK poukazuje na špecifické postavenie metropolitných regiónov, akým je aj BSK, ktoré sú z hľadiska kohéznej politiky EÚ kategorizované ako viac rozvinuté. Práve preto majú obmedzený prístup k európskym štrukturálnym a investičným fondom, no zároveň musia čeliť mnohým výzvam ako napríklad starnutiu populácie, digitalizácii, migrácii, rozvoju udržateľnej environmentálnej politiky, či dopravy. Cieľom stanoviska je pomenovať tieto výzvy, poukázať na potenciál metropolitných regiónov ako kľúčových hráčov nielen v oblasti ekonomického rastu, ale aj implementácie politík EÚ.

Zasadnutie komisie COTER, 17.5.2019

Predseda BSK v rámci prípravy stanoviska absolvoval stretnutie s **Marekom Teplanským**, vedúcim oddelenia inkluzívneho rastu, mestského a teritoriálne rozvoja na generálnom riaditeľstve pre regionálnu politiku (DG REGIO) v Európskej komisii. Európska komisia odporučila zamerať sa na „spill over“ efekty podpory metropolitných regiónov na širšie územie a rozpracovať tému mestských a vidieckych prepojení.

Predseda BSK počas prípravy stanoviska absolvoval viaceré stretnutia so zástupcami metropolitných regiónov, napríklad metropolitnou oblasťou Barcelona a holandským

metropolitným regiónom Brabantstad. Predseda BSK počas 24. zasadnutia komisie COTER prezentoval diskusný dokument k stanovisku „**Metropolitné regióny: výzvy a postavenie v rámci budúcej politiky súdržnosti po roku 2020**“ a konzultoval návrh stanoviska s členmi komisie.

Zasadnutie komisie COTER, 10.7.2019

Predseda BSK absolvoval rokovanie s **Nicholou Schelling**, predsedníčkou **Európskej siete metropolitných regiónov a oblastí (Metrex)** a prezidentkou metropolitného regiónu **Štutgard**, generálnym tajomníkom Metrex a členmi pracovnej skupiny pre metropolitné oblasti **Asociácie európskych hlavných miest (Eurocities)**. Dňa 9.7.2019 sa konalo verejné prerokovanie stanoviska „**Metropolitné regióny: výzvy a postavenie v rámci budúcej politiky súdržnosti po roku 2020**“, počas ktorej predseda BSK odprezentoval návrh stanoviska odbornej verejnosti s cieľom získania spätnej väzby. Jednou z tém konzultácie bola nedostatočnosť merania regionálneho rozvoja na báze HDP na obyvateľa a dôležitosť získavania údajov na regionálnej úrovni z pohľadu efektívneho čerpania fondov politiky súdržnosti EÚ.

Zasadnutie komisie COTER, 23.10.2019

Dňa 23.10.2019 sa predseda BSK zúčastnil 25. zasadnutia komisie COTER, na ktorom členom predstavil stanovisko „**Metropolitné regióny: výzvy a postavenie v rámci budúcej politiky súdržnosti po roku 2020**“. Po prerokovaní pozmeňovacích návrhov komisia stanovisko schválila a odporučila na prerokovanie na plenárnom zasadnutí EVR v decembri 2019.

V súvislosti s nadväzujúcimi aktivitami na stanovisko odsúhlasila komisia COTER návrh predsedu BSK **zorganizovať výjazdový seminár v Bratislave na tému „Budúcnosť metropolitných regiónov: ich pozícia a výzvy po roku 2020“**. Cieľom semináru je reagovať na najnovší vývoj v rámci príprav čerpania eurofondov po roku 2020 z pohľadu metropolitných regiónov. Dôležitým aspektom organizácie seminára je aj príležitosť prezentovať BSK na európskej úrovni. Seminár sa uskutoční 20.5.2020 v Bratislave.

Zasadnutie komisie COTER, 16.12.2019

V rámci zasadnutia prebehla diskusia na tému obnovy **Lipskej charty o trvalo udržateľných európskych mestách** a diskusia o **súčasnom stave rokovaní o viacročnom finančnom rámci (VFR)**. Finančná poradkyňa fínskeho predsedníctva Rady EÚ Niina Pautola-Mol predstavila fínsky kompromis k VFR, ktorý však nebol zo strany členských štátov podporený.

Počas roku 2019 sa predseda BSK zúčastnil na piatich plenárnych zasadnutiach EVR a na samite EVR.

133. plenárne zasadnutie EVR, 6.-7.2.2019

Na úvod 133. plenárneho zasadnutia Európskeho výboru regiónov (EVR) sa predseda BSK zúčastnil **6. spoločného rokovania českej a slovenskej delegácie v EVR**. Počas rokovania experti z EK prezentovali **stav implementácie dopravných projektov** v rámci aktuálneho programového obdobia v slovenskom **Operačnom programe integrovaná infraštruktúra** a českom **Operačnom programe doprava** a pripravili prehľad možností realizácie dopravných projektov po roku 2020 zo štrukturálnych fondov a Nástroja na prepájanie Európy.

Počas plenárneho zasadnutia sa predseda zapojil do diskusie o **dopadoch Brexitu na európske mestá a regióny**, pričom poukázal na **naviazanosť slovenskej ekonomiky na automobilový priemysel a možné negatívne dopady Brexitu na slovenské regióny, v ktorých sídlia automobilky**. V diskusii s premiérkou Rumunska **Vasilica Viorica Dăncilă**, ktorá sa konala v rámci rumunského predsedníctva v Rade EÚ, poukázal predseda BSK na potrebu citlivého prístupu k viac rozvinutým regiónom. **Privítal zvýšenie flexibility kohéznej politiky, no zároveň podotkol, že vysoká koncentrácia na cieľ 1 „Inteligentnejšia Európa“ a cieľ 2 „Zelená Európa“ politiky súdržnosti, je príliš prísna.**

Predseda BSK absolvoval rokovanie s ministrom pre mobilitu a verejné práce Regiónu hlavného mesta Brusel **Pascalom Smet**. Diskutovali o **integrovanej doprave regiónu Brusel, mestskej mobilite a infraštruktúrnych dopravných projektoch regiónu Brusel a ich financovaní**. Minister predstavil predsedovi viaceré **iniciatívy na obmedzenie osobných áut** v regióne Brusel, s tým spojené zlepšenie kvality ovzdušia, využívanie zdieľanej mobility a podporu cyklo dopravy.

Predseda BSK rokoval s novým veľvyslancom SR pri Belgickom kráľovstve **Petrom Kormúthom** o možnostiach **kultúrnej prezentácie BSK v Bruseli, propagácii turistického potenciálu BSK v Belgicku, možnosti ekonomickej spolupráce, spolupráce v rámci odborného školstva a umiestnení Európskeho orgánu pre prácu (ELA) v BSK**.

8. Európsky samit regiónov a miest, 14.-15.3.2019

Počas rumunského predsedníctva v Rade EÚ sa predseda BSK zúčastnil 8. Európskeho samitu regiónov a miest v Bukurešti, na ktorom vystúpil ako rečník v paneli „Územná súdržnosť ako nástroj spájania občanov EÚ“, ktorého ústrednou témou bola budúcnosť kohéznej politiky po roku 2020. Za prítomnosti komisárky pre regionálnu politiku **Coriny Crețu zdôraznil špecifické postavenie BSK ako štatisticky bohatého metropolitného regiónu s obmedzeným prístupom k európskym štrukturálnym a investičným fondom**. V rámci návrhu novej kohéznej politiky, ktorý bol predstavený Európskou komisiou

v roku 2018, privítal menší počet politických cieľov, no vyjadril obavu z prílišnej tematickej koncentrácie. Ciele **inteligentná a zelená Európa** spolu pre SR tvoria až 75% celkového balíka. Napriek dôležitosti zavádzania inovatívnych riešení to však nemusí reflektovať strategické potreby regiónov, najmä v prípade chýbajúcej základnej infraštruktúry. Negatívne vníma zníženie spolufinancovania zo strany EÚ (pre rozvinuté regióny z 50% na 40%), ktoré bude mať výrazný dopad na štátne rozpočty, ako aj celkovú motiváciu žiadateľov. Vyjadril nesúhlas s oslabením programu INTERREG a v rámci neho programov cezhraničnej spolupráce. Predsedu BSK sprevádzali poslankyňa Lucia Vidanová a poslanec Marek Machata, ktorí sa samitu zúčastnili v rámci programu EVR „Mladí volení politici“.

134. plenárne zasadnutie EVR, 10.-11.4.2019

Predseda BSK viedol **23. zasadnutie slovenskej národnej delegácie** v EVR, na ktorom prebehla diskusia so zástupcami Stáleho zastúpenia SR pri EÚ **o prograse v rokovaníach o viacročnom finančnom rámci a rozpočte EÚ a prepojení Európskeho semestra na kohéznú politiku**. Členom národnej delegácie predstavili **Správu o Slovensku na rok 2019** a jej prílohu, ktorá identifikuje **investičné priority** pre SR v kohéznej politike po roku 2020.

Na plenárnej schôdzi sa predseda BSK zapojil do diskusie o viacročnom finančnom rámci a rozpočte EÚ, v ktorej **vzdvihol úlohu flexibility pri efektívnom čerpaní európskych prostriedkov**.

Predseda BSK absolvoval rokovanie s maršálkom Mazovského vojvodstva **Adamom Struzikom o nastavení nového programového obdobia a investíciách prostredníctvom nástroja ITI po roku 2020**. Na základe rokovania bola delegácia BSK pozvaná na študijnú návštevu do Varšavy.

135. plenárne zasadnutie EVR, 26.-27.6.2019

Počas plenárneho zasadnutia sa predseda BSK zapojil do diskusie s podpredsedom Európskej komisie zodpovedným za pracovné miesta, rast, investície a konkurencieschopnosť **Jyrki Katinenom o cieľoch udržateľného rozvoja (SDGs)**. V rámci Agendy 2030 Slovensko identifikovalo 6 prioritných oblastí, medzi ktoré patrí **boj proti chudobe**, na ktorý predseda BSK upozornil počas diskusie. Boj proti chudobe je čoraz aktuálnejšou výzvou pre metropolitné regióny, na čom sa v júni 2019 zhodli aj účastníci

Európskeho fóra metropolitných autorít, ktorí vrátane BSK prijali deklaráciu požadujúcu silnejšie prepojenie medzi dosahovaním SDGs, Európskym pilierom sociálnych práv a odporúčaniami Európskeho semestra. Predseda BSK upozornil, že Slovensko **má veľké medzery v čerpaní prostriedkov Európskeho sociálneho fondu (ESF)**, čo je alarmujúce vzhľadom na to, že podľa štatistík EU SILK je každé piate dieťa na Slovensku ohrozené

chudobou. Preto požiadal novú Komisiu, aby okrem zvýšenia rozpočtu ESF prišla s opatreniami ako regiónom pomôcť zavádzať účinné opatrenia v boji proti narastajúcej chudobe.

136. plenárne zasadnutie EVR, 7.-9.10.2019

Predseda BSK sa zúčastnil spoločného zasadnutia **Výboru pre regionálny rozvoj (REGI) Európskeho parlamentu a Komisie pre politiku územnej súdržnosti a rozpočet EÚ (COTER) v EVR**. S hlavným príhovorom vystúpil **Johannes Hahn**, zastupujúci komisár pre regionálnu politiku a komisár pre rozpočet a administratívu v Komisii novozvolenej predsedníčky Ursuly von der Leyenovej. Predstavil základné parametre kohéznej politiky po roku 2020 a potvrdil jej dôležité postavenie pri implementácii strategických cieľov EÚ v ďalšom programovom období, napríklad v oblasti klimatických opatrení, ktoré majú predstavovať až 30% rozpočtu kohéznej politiky. Tá má byť dostupná všetkým regiónom, s dôrazom na menej rozvinuté regióny (až 75% investícií).

Predseda BSK sa na plenárnom zasadnutí zapojil do diskusie o budúcnosti kohéznej politiky s poslancom Európskeho parlamentu predsedajúcim Výboru REGI **Younusom Omarjee**. Zdôraznil, že je dôležité prihliadať na špecifické potreby metropolitných regiónov. Younus Omarjee uznal, že je tieto regióny musia čeliť mnohým ťažkostiam a to najmä z pohľadu **sociálneho vylúčenia**. Práve sociálne vylúčenie je ústredná téma, ktorej sa chce počas svojho mandátu venovať a prisľúbil, že **špeciálnu pozornosť bude venovať štatisticky viac rozvinutým regiónom, akým je Bratislavský kraj**.

Počas 136. plenárneho zasadnutia prebiehal aj 17. ročník **Európskeho týždňa regiónov a miest**, v rámci ktorého vystúpil **predseda BSK ako rečník na dvoch seminároch, na tému Európskeho semestra a jeho prepojenia na politiku súdržnosti EÚ, a na tému európskej cezhraničnej spolupráce**.

V rámci Európskeho týždňa regiónov a miest sa uskutočnil aj workshop **k budúcnosti ochrany prírody a klímy v hlavných mestách a regiónoch**, ktorého ústrednou témou boli hrozby súvisiace so životným prostredím, ktorým musia čeliť európske hlavné mestá a regióny. Workshop bol organizovaný v rámci Siete hlavných miest a regiónov hlavných miest, spolupracovali na ňom BSK, Praha, Riga, Brandenburg, Región hlavného mesta Brusel, Budapešť, Región Helsinki-Uusimaa, Región hlavného mesta Londýn, Región Oslo, Riga a Región Štokholm. Témami boli opakované vlny horúčav, záplavy, či zvýšená miera hluku a znečistenia ovzdušia spôsobená vysokou premávkou a hustotou obyvateľstva. Cieľom workshopu bola výmena poznatkov o potrebných stratégiách v oblasti boja proti klimatickým zmenám, zachovania biodiverzity a podpory cirkulárnej ekonomiky. Počas plenárneho zasadnutia predsedu sprevádzal poslanec BSK Martin Chren, ktorý bol pozvaný v rámci programu EVR „Mladí volení politici“.

137. plenárne zasadnutie EVR, 4.-5.12.2019

Na plenárnom zasadnutí prebehlo hlasovanie o stanovisku predsedu BSK „**Metropolitné regióny: výzvy a postavenie v rámci budúcej politiky súdržnosti po roku 2020** (Príloha č. 1). Je to vôbec prvýkrát, čo predseda BSK vykonával funkciu spravodajcu EVR. Stanovisko bolo kvôli svojmu významu z hľadiska agendy EVR hneď prvým bodom programu zasadnutia a bolo schválené, čo znamená, že sa stáva oficiálnym stanoviskom EVR postúpeným

všetkým relevantným inštitúciám EÚ, ktoré ho môžu využiť pri tvorbe ďalšej legislatívy na európskej úrovni.

Predseda BSK sa tak stal hlasom metropolitných regiónov v Európskom výbore regiónov. Výskumné centrum Európskeho parlamentu na základe stanoviska pripravilo analýzu metropolitných regiónov a ich prístupu k eurofondom. EVR dal vypracovať štúdiu k „spill-over“ efektom metropolitných regiónov ma širšie územia.

Hlavné body stanoviska:

- zdôrazňuje, že metropolitné regióny (MR) sa síce považujú za motory ekonomík členských štátov, ako aj za centrá výskumu a inovácie, musia však **reagovať na výzvy v oblasti dopravy, sociálnej inklúzie či životného prostredia a obmedzených finančných zdrojov**. To má výrazný vplyv na celkovú kvalitu života obyvateľov. Rozpočtové príjmy v niektorých MR sú len v minimálnej miere závislé od ekonomického úspechu a vysokého HDP regiónu;
- upozorňuje, že **MR musia vo zvýšenej miere reagovať na zložité výzvy**, ako je ochrana životného prostredia a adaptácia na zmenu klímy, mestská chudoba, sociálne začlenenie, integrácia migrantov, nezamestnanosť mladých ľudí a trestná činnosť. MR sú zasiahnuté krízou bývania a osobitnú pozornosť treba venovať MR, ktoré prechádzajú hospodárskou transformáciou;
- upozorňuje, že MR často zahŕňajú aj vidiecke oblasti a v tomto smere **je veľmi dôležité pracovať na dobre fungujúcich prepojeniach miest a vidieka** v rámci MR a predísť fragmentácii pri tvorbe politik;
- zdôrazňuje, že je dôležité **uznať pridanú hodnotu metropolitnej spolupráce pri dosahovaní spoločných cieľov v kontexte znižovania regionálnych rozdielov**. Vďaka tomu, že MR koncentrujú zdroje a expertízu, môžu pomôcť pri distribúcii bohatstva a benefitov na danom území a vytvoriť efektívnejšie prepojenia medzi mestami a vidiekom;
- zdôrazňuje úlohu MR v politike súdržnosti. Žiada, aby **MR boli priamo zapojené do prípravy politiky súdržnosti, implementácie a hodnotenia operačných programov a EÚ projektov**;
- upozorňuje, že **MR sú z dôvodu svojho relatívneho bohatstva limitované pri čerpaní prostriedkov z fondov politiky súdržnosti EÚ**. Podporuje preto návrh Európskej komisie na **zvýšenie možnosti finančného transferu medzi kategóriami regiónov z 3 % na 15 % celkovej alokácie členského štátu**. HDP na obyvateľa nevytvára komplexný pohľad na úroveň vyspelosti. Odporúča prostredníctvom použitia metodiky indexu sociálneho rozvoja (SPI) definovať najurgentnejšie výzvy v MR, ktoré je potrebné financovať z fondov politiky súdržnosti EÚ.

Budúcnosť kohéznej politiky EÚ po roku 2020

Regionálna politika EÚ (politika súdržnosti EÚ/kohézna politika EÚ) bola vytvorená v roku 1986 Jednotným európskym aktom s cieľom prispieť prostredníctvom konkrétnych projektov v regiónoch k **posilneniu hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti**. V súčasnom programovom období 2014-2020 je na ňu vyčlenená zhruba **1/3 rozpočtu EÚ**. Tieto finančné prostriedky sú využívané v regiónoch, mestách a obciach na podporu súdržnosti, štrukturálnych zmien, prispôsobovanie sa klimatickým zmenám, transformáciu energetiky, vytváranie pracovných miest, podporu inovácií a ekonomického rastu a zlepšenie infraštruktúry. **Približne 70 % prostriedkov prináša výhody občanom a podnikom v menej rozvinutých regiónoch a 25 % v prechodných a rozvinutejších regiónoch**. Okrem toho sú 3 % použité na spolufinancovanie projektov cezhraničnej spolupráce.

Kohézna politika EÚ (KP) predstavuje jednu z najdôležitejších agend Kancelárie BSK v Bruseli. Aj na základe **Koncepcie pôsobenia Bratislavského samosprávneho kraja v Bruseli na roky 2017-2020**, ktorá bola schválená uznesením č.112/2016 Z BSK dňa 21.10.2016 sa BSK usiluje aktívne vstupovať do dôležitých rokovaní o budúcej podobe KP po roku 2020. BSK monitoruje vývoj dôležitých diskusií o budúcnosti KP predovšetkým v rámci **Európskeho výboru regiónov, Výboru Európskeho parlamentu pre regionálny rozvoj (REGI)**, ako aj **Rady pre všeobecné záležitosti (GAC)**.

BSK od roku 2010 aktívne participoval na rozhovoroch o súčasnom programovom období 2014-2020 a v spolupráci s partnermi podnikol viaceré kroky s cieľom presadzovať záujmy BSK (napr. lobistická iniciatíva Dolného Rakúska). BSK absolvoval množstvo bilaterálnych stretnutí s **DG REGIO** a zorganizoval návštevy **EK priamo na školách či DSS v kraji**. Výsledkom bola akceptácia požiadaviek BSK, neskôr premietnutých aj do návrhu nariadení EK. BSK vďaka tomu môže v súčasnosti čerpať **prostriedky z EŠIF aj do základnej infraštruktúry v oblasti školstva, sociálnych vecí a dopravy**, na čo pôvodne oprávnený nebol. BSK dokázal presvedčiť EK, že podpora týchto oblastí prispeje k podpore rastu a zamestnanosti, čo je dôležitým cieľom KP.

BSK vďaka tzv. 3 % flexibilitě úspešne presadil **navýšenie alokácie pre BSK z pôvodných 44 mil. EUR na 328 mil. EUR, so spolufinancovaním štátu takmer 660 mil. EUR**. BSK taktiež úspešne presadil **rovnakú oprávnenosť výdavkov ako v prípade menej rozvinutých slovenských regiónov**.

BSK sa už od roku 2016 aktívne zúčastňuje aj k rokovaní o príprave budúceho programového obdobia 2021-2027 a v spolupráci s partnermi ovplyvňuje diskusiu na úrovni EÚ zohľadňujúc priority BSK. V roku 2018 sa zverejnením nariadení pre KP 2020+ zo strany EK oficiálne začali vyjednávania na úrovni EP a Rady EÚ. Zverejneniu samotných návrhov nariadení zo strany EK predchádzali rozsiahle konzultácie a príprava množstva stanovísk a pozičných dokumentov na národnej úrovni, ako aj na úrovni regiónov. **BSK bol súčasťou všetkých dôležitých iniciatív v Bruseli organizovaných z úrovne regiónov**. Začiatkom roka 2018 BSK participoval aj na verejných konzultáciách EK týkajúcich sa KP 2020+, v rámci ktorých EK zaslal ucelenú pozíciu s prioritami kraja.

EK zverejnila 2. mája 2018 návrh **viacročného finančného rámca (VFR)** na roky 2021-2027. Celková výška VFR predstavuje 1 279 mld. EUR. Návrh VFR počíta s **rozpočtom pre KP vo výške 373 mld. EUR** (ERDF: 226 mld. EUR, KF: 47 mld. EUR, ESF+: 100 mld. EUR), **čo predstavuje zhruba 10 % pokles oproti súčasnému rozpočtu**. EK následne zverejnila návrh kľúčových nariadení, ktorými sa bude KP riadiť po roku 2020¹. Na úrovni EVR boli prijaté pozície k návrhu nariadení v decembri 2018.

1

5 cieľov politiky súdržnosti pre obdobie 2021-2027:

1. Inteligentnejšia Európa
2. Ekologickejšia Európa
3. Prepojenejšia Európa
4. Sociálnejšia Európa
5. Európa bližšie k občanom

O jednotlivých návrhoch nariadení sa v priebehu roka 2019 viedli intenzívne rokovania na úrovni EP a Rady EÚ. Európsky parlament (EP) schválil svoju pozíciu k jednotlivým nariadeniam v marci 2019. Na úrovni Rady v prvej polovici roka 2019 pokračovalo preskúvanie textov a politické diskusie (v rámci Rady pre všeobecné záležitosti). Výbor stálych predstaviteľov (Coreper) následne schválil mandát na začatie medziinstitucionálnych rokovaní. Rokovania boli do určitej miery oneskorené kvôli voľbám do EP a jeho následnému formovaniu. Trialógy medzi EP, Radou EÚ a EK sa začali v septembri 2019. Z rokovaní boli vynechané časti nariadení, ktoré majú finančné implikácie resp. horizontálny charakter, nakoľko tie sú závislé na schválení viacročného finančného rámca (VFR). **Definitívne schválenie nariadení sa predpokladá najskôr v druhej polovici roka 2020.** Tomu však musí predchádzať schválenie VFR.

BSK čelí viacerým **štrukturálnym problémom charakteristickým pre metropolitný región ako doprava, životné prostredie a sociálna inklúzia**, ktorých riešenie si vyžaduje externé zdroje financovania. Rovnako predmetom podpory zo strany EÚ by mala byť **oblasť výskumu a inovácií a podpory ľudských zdrojov**, ktoré predstavujú oblasti **s vysokou pridanou hodnotou** pre hospodársky rast a tvorbu pracovných miest, z čoho profitujú aj ostatné regióny SR („spill-over“ efekt). **Návrh EK z mája 2018 počíta s financovaním kohéznej politiky pre všetky regióny EÚ** bez ohľadu na ich ekonomickú klasifikáciu, čo je z pohľadu BSK pozitívnou správou, aj vzhľadom na predchádzajúce silné tlaky niektorých členských štátov za ukončenie financovania rozvinutejších regiónov z fondov EÚ. K zvráteniu tejto debaty pomohli aj viaceré iniciatívy požadujúce financovanie všetkých regiónov, do ktorých sa zapojil aj BSK. V procese prípravy KP 2020+ je pre BSK rozhodujúce zapájať sa do partnerstiev s inými regiónmi, s ktorými zdieľa svoje priority a koordinovane ich presadzovať aj vo vzťahu k inštitúciám EÚ.

-
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde plus, Kohéznom fonde a Európskom námornom a rybárskom fonde a rozpočtové pravidlá pre uvedené fondy, ako aj pre Fond pre azyl a migráciu, Fond pre vnútornú bezpečnosť a Nástroj pre riadenie hraníc a víza
  - Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady o Európskom fonde regionálneho rozvoja a Kohéznom fonde
  - Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady o osobitných ustanoveniach týkajúcich sa cieľa Európska územná spolupráca (Interreg) podporovaného z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a vonkajších finančných nástrojov
  - Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady o mechanizme riešenia právnych a administratívnych prekážok v cezhraničnom kontexte

PRIORITA 2: Zapojenie BSK a jeho subjektov do sietí partnerstiev a iniciatív

V Bruseli sa nachádza viac ako 300 kancelárií regiónov a miest. Sú tu zastúpené asociácie, združenia a záujmové skupiny. Prítomnosť v Bruseli ponúka širokú sieť kontaktov potenciálnych partnerov a zároveň je zdrojom informácií o európskych programoch a iniciatívach. Brusel prináša príležitosti pre získanie podporných zdrojov na projekty, nadviazanie spolupráce, hľadanie partnerov pre európske projekty, či nadviazanie kontaktov s rôznymi inštitúciami, záujmovými skupinami a asociáciami.

Európske fórum metropolitných autorít, 4.-5.6.2019

Predseda BSK sa v júni 2019 zúčastnil **Európskeho fóra metropolitných autorít** vo

francúzskom meste Lyon, počas ktorého vystúpil ako rečník a predstavil návrh svojho stanoviska „**Metropolitné regióny: výzvy a postavenie v rámci budúcej politiky súdržnosti po roku 2020**“, ktoré pripravil ako spravodajca Európskeho výboru regiónov. Predseda absolvoval stretnutie s **Mariou Teresou Aymerich**, podpredsedníčkou metropolitnej oblasti Barcelona

a **Ramonom Torra**, generálnym riaditeľom metropolitnej oblasti Barcelona, s ktorými diskutoval o možnostiach spolupráce metropolitných regiónov na pri presadzovaní spoločných záujmov v európskej agende. Predseda sa stretol so zástupcami asociácií EUROCITIES a METREX, ktoré združujú metropolitné regióny a európske metropoly, umožňujú výmenu príkladov dobrej praxe a prípravu spoločných pozícií k relevantným EÚ politikám. Predseda BSK sa taktiež zúčastnil panelovej diskusie spolu s politikmi z Barcelony, Birminghamu a Viedne, počas ktorej si vymenili skúsenosti s prípravou projektov na podporu **sociálnej inklúzie, dostupného bývania a dopravy**.

Predstavenie pozičného dokumentu SK8 ku kohéznej politike po roku 2020 Európskej komisii, 25.6.2020

Dňa 25.6.2020 predseda BSK absolvoval stretnutie s **Andreasom von Buschom**, vedúcim českého a slovenského oddelenia na Generálnom riaditeľstve pre regionálnu a mestskú politiku Európskej komisie, na ktorom predstavil **pozičný dokument SK8 ku kohéznej politike po roku 2020**. Ide o pozíciu SK8 k návrhu nariadení pre budúcu politiku súdržnosti, k jej príprave na národnej úrovni a k budúcnosti európskej územnej spolupráce. Hlavnými presadzovanými bodmi sú:

- Silná kohézna politika pre všetky regióny EÚ,
- Podpora väčšej flexibility po roku 2020,
- Zachovanie súčasných mier spolufinancovania,
- Zachovanie DPH ako oprávneného výdavku,
- Posilnenie postavenia cezhraničnej spolupráce,
- Posilnenie role regiónov ako sprostredkovateľských orgánov,
- Odklon od dopytovo-orientovaného systému v rámci regionálneho operačného programu,
- Posilnenie analytických kapacít regiónov.

Študijná cesta v Mazovskom vojvodstve, 26.-28.8.2019

Delegácia BSK na čele s **podpredsedníčkou Alžbetou Ožvaldovou** sa zúčastnila rokovaní vo Varšave, ktoré sa konalo na **pozvanie maršálka Mazovského vojvodstva Adama Struzika**. Hlavnou témou návštevy bola príprava kohéznej politiky EÚ po roku 2020 a výmena skúseností s implementáciou projektov financovaných z fondov EÚ. Zástupcovia BSK s poľskými partnermi debatovali o témach ako zavádzanie integrovaných územných nástrojov, regionálne priority pre budúce programové obdobie, či projekty v oblasti podpory zamestnanosti. Zástupcom BSK boli prezentované projekty v oblasti revitalizácie budov v meste Płock a schéma ich financovania. Vo Varšave sa uskutočnilo aj stretnutie so zástupcami mesta Varšava na tému smart cities a dopravných projektov hlavného mesta.

Druhá spoločná pozícia českej a slovenskej národnej delegácie v EVR, 8.10.2019

Členovia EVR schválili dňa 8.10.2019 **druhú spoločnú pozíciu Českej národnej delegácie a Slovenskej národnej delegácie v EVR** k budúcnosti politiky súdržnosti po roku 2020. Jej cieľom je zaistiť silnejšiu pozíciu pri presadzovaní záujmov delegácií oboch štátov.

Zahŕňa nasledujúce kľúčové body:

- Stanoviť pre každý politický cieľ jeho územnú dimenziu,
- Zjednodušenie implementácie predovšetkým pre konečných príjemcov,
- Jednotné a jednoduchšie pravidlá pre každú oblasť implementácie,
- Nároky kladené na prijímateľov by nemali byť vyššie ako v rámci centrálne riadených programov,
- Miera spolufinancovania bližšia súčasným podmienkam vo všetkých regiónoch a vytvorenie špeciálnych podmienok pre regióny prechádzajúce do vyššej kategórie,
- Výhrady k vysokej tematickej koncentrácii, ktorá môže vo viacerých regiónoch nových členských štátov pôsobiť kontraproduktívne,
- DPH ako oprávnený výdavok pre konečného príjemcu nezávisle na veľkosti projektu,
- Dostatočný priestor a flexibilita pre integrované nástroje vo všetkých OP,
- Nepodmieňovať implementáciu cezhraničnej spolupráce vytváraním nových štruktúr,
- Umožniť čerpanie aj pre veľké podniky vo väčšinovom vlastníctve miestnych a regionálnych samospráv,
- Zachovať pravidlo n+3.

Stretnutie s predsedom výboru pre regionálny rozvoj v Európskom parlamente, 5.12.2019

Spoločné stretnutie predsedu BSK a ministra M. Eichtingera z Dolného Rakúska s predsedom výboru REGI Younousom Omarjee sa sústredilo na zlepšenie podmienok pre cezhraničnú spoluprácu, zvýšenie jej alokácie a zmenu metodológie výpočtu alokácie. BSK a Dolné Rakúsko zastávajú jednotnú pozíciu, aby sa výpočet alokácie neodvíjal od 25 km vzdialenosti od hraníc, čo by znížilo alokáciu BSK, ale ostal zachovaný súčasný mechanizmus výpočtu alokácie.

Spoločná pozícia slovenskej a českej národnej delegácie v EVR, 16.12.2019

Členovia komisie COTER v EVR na stretnutí so zástupcami DG Regio predstavili **spoločný pozičný dokument** reagujúci na aktuálny vývoj rokovaní o budúcnosť politiky súdržnosti. Predseda BSK sa vo svojej prezentácii zameril na otázku tematickej koncentrácie a jej flexibilitu, ktorá predstavuje jednu z hlavných priorít BSK. Pozornosť rovnako venoval aj výzvam metropolitných regiónov a potrebu ich financovania v rámci politiky súdržnosti. Rovnako vyjadril podporu navýšeniu miery presunu alokácie EFRR medzi kategóriami regiónov, ktorá pre BSK predstavuje veľkú príležitosť v budúcom programovom období.

Lobing v rámci Sieť hlavných miest a regiónov

BSK patrí medzi lídrov v rámci tzv. **Siete hlavných miest a regiónov (CCRN)**, ktorá v Bruseli združuje hlavné mestá a regióny EÚ. V rámci tejto platformy BSK participoval na príprave **spoločného pozičného dokumentu** „*For a strong Cohesion policy post-2020 supporting EU capital cities and regions and their citizens*“ („*Za silnú kohéznu politiku po roku 2020 podporujúcu hlavné mestá a regióny a ich obyvateľov*“). Dokument upozorňuje na **výzvy metropolitných regiónov**, ktorých riešenie si vyžaduje participáciu na programoch financovaných z EŠIF aj po roku 2020. V roku 2019 CCRN realizovala ďalšie aktivity s cieľom upovedomiť na akútne výzvy metropolitných regiónov. Vo februári CCRN pripravila list sumarizujúci požiadavky jej členov pre KP 2020+, ktorý bol adresovaný kľúčovým inštitúciám EÚ zodpovedným za prípravu budúceho programového obdobia. CCRN zorganizovala workshop počas Európskeho týždňa regiónov a miest, ktorý bol zameraný na ochranu prírody a klímy.

Meranie vyspelosti regiónov nad rámec HDP („beyond GDP“)

BSK patrí medzi najaktívnejších kritikov spôsobu merania vyspelosti regiónov EÚ výlučne na základe jediného indikátora, ktorým je v súčasnosti HDP na obyv./parita kúpnej sily (PKS). Podľa výsledkov **Eurostatu** zverejnených v marci 2019 bol BSK klasifikovaný ako **8. najrozvinutejší región EÚ** (HDP na úrovni 179 % priemeru EÚ). Pred BSK sa umiestnili len Vnútroň Londýn – Západ, Luxembursko, írské regióny Juh a Východ a Stred, Hamburg, Región Brusel - hlavné mesto a Praha. BSK dlhodobo kritizuje tento systém založený výhradne

na HDP, pretože **nedokáže reflektovať reálnu úroveň sociálneho rozvoja a kvality života v regiónoch** (v oblastiach ako kvalita životného prostredia, sociálne vylúčenie a pod.).

Regionálne HDP na obyvateľa v EÚ za rok 2017 (v parite kúpnej sily, EU28 = 100)					
Najvyššia úroveň HDP			Najnižšia úroveň HDP		
1	Vnútrotný Londýn - Západ (UK)*	626	1	Severozápad (BG)	31
2	Luxemburg (LU)*	253	2	Severný centrálny región (BG)	34
3	Juh (IE)	220	-	Mayotte (FR)	34
4	Hamburg (DE)	202	4	Južný centrálny región (BG)	35
5	Brusel-hl. mesto (BE)*	196	5	Severoiztochen (BG)	39
6	Východ a Stred (IE)*	189	-	Severo-Východ (RO)	39
7	Praha (CZ)*	187	7	Yugoiztochen (BG)	43
8	Bratislava (SK)*	179	-	Dolná zem a sever (HU)	43
9	Horné Bavorsko (DE)	177	9	Zadunajsko (HU)	45
-	Île-de-France („Francúzsky ostrov“) (FR)*		-	Juhovýchodná Oltenia (RO)	45
11	Vnútrotný Londýn – Východ (UK)*	168	11	Východné Macedónsko a Trácia (EL)	46
12	Severné Holandsko (NL)*	167	-	Severné Maďarsko (HU)	46
13	Hovedstaden (DK)*	166	13	Epirus (EL)	48
-	Štokholm (SE)*	166	-	Severné Egéjsko (EL)	48
15	Stuttgart (DE)	159	-	Južný Alföld (HU)	48
16	Darmstadt (DE)	157	-	Lubelské vojvodstvo (PL)	48
17	Brémy (DE)	155	17	Západné Grécko (EL)	49
-	Utrecht (NL)	155	-	Francúzska Guyana (FR)	49
19	Varšava (PL)*	152	-	Varmsko-mazurské vojvodstvo (PL)	49
20	Viedeň (AT)*	151	-	Podkarpatské vojvodstvo (PL)	49
-	Salzburg (AT)	151			

zdroj: Eurostat

BSK sa preto dlhodobo usiluje o hľadanie alternatívnych prístupov. Počas 7. Európskeho samitu regiónov a miest, ktorý sa konal v Bratislave v roku 2016, BSK zahájil spoluprácu so „**Social Progress Imperative**“ a stal sa jedným z pilotných regiónov skúmajúcich využitie tzv. „**Social Progrex Index**“ na svojom území. SPI je založený na komplexnej metodike a výbere indikátorov merajúcich sociálny rozvoj v regiónoch EÚ. V súčasnosti sa EK venuje skúmaniu využiteľnosti SPI v rámci legislatívnych návrhov týkajúcich sa KP 2020+ (SPI ako alternatívny prístup merania rozvinutosti regiónov, ale aj ako nástroj pre strategické plánovanie, nastavenie priorít či meranie dopadov politik EÚ). BSK v spolupráci s partnermi

podporuje pozíciu SPI v rámci diskusií o KP 2020+ (stanoviská a rezolúcie EP, EVR, pozičné dokumenty atď.). **Koncom roka 2018 bol BSK vybraný medzi 10 regiónov EÚ, ktoré budú súčasťou pilotného projektu EK zameraného na skúmanie využitia SPI pre efektívnejšiu implementáciu EŠIF v regiónoch.** V priebehu roka 2019 sa uskutočnilo sedem stretnutí projektových partnerov vrátane študijnej návštevy v Bratislave, v rámci ktorej prebehla séria rokovaní so zástupcami štátnej správy, samosprávy, akademickej obce a súkromného sektora. Cieľom BSK je zefektívniť index doplnením relevantných indikátorov a zberom dát na subregionálnej úrovni.

Zapojenie BSK do projektu Európske regióny sociálneho hospodárstva 2019

Bratislavský samosprávny kraj sa v roku 2019 úspešne uchádzal o zapojenie do projektu Európskej komisie „Európske regióny sociálneho hospodárstva 2019 – European Social Economy Regions 2019“ pod záštitou Generálneho riaditeľstva pre vnútorný trh, priemysel, podnikanie a MSP (DG GROW). O expertízu Európskej komisie kraj žiadal v súvislosti s tvorbou **Koncepcie sociálnej inklúzie Bratislavského samosprávneho kraja na roky 2020 – 2030**, ktorej podstatou je identifikácia najzraniteľnejších skupín obyvateľov BSK a nastavenie opatrení a politík smerujúcich k ich začleneniu do spoločnosti. Jedným z vhodných nástrojov je aj využitie prvkov sociálneho hospodárstva, s čím v rámci projektu asistovala Európska komisia, ktorá vyslala na Slovensko expertku z DG GROW **Zuzanu Dutkovú**. Tá sa zúčastnila **pracovného stretnutia k prerokovaniu analytickej časti Koncepcie** a za prítomnosti zástupcov kraja, miest, obcí, akademickej obce, mimovládnych organizácií či ministerstiev prezentovala príklady dobrej praxe v oblasti sociálnej ekonomiky a zároveň možnosti rôznych finančných nástrojov podpory projektov v oblasti sociálnej inklúzie na celoeurópskej úrovni. Okrem zastúpenia Európskej komisie na prerokovaní Koncepcie účasť na projekte otvorila možnosť BSK zúčastniť sa na **stretnutí Európskych regiónov sociálneho hospodárstva**, ktoré sa konalo **10.10.2019** v rámci Európskeho týždňa regiónov a miest 2019. Stretnutie slúžilo ako platforma pre výmenu informácií a dobrej praxe na tému sociálneho hospodárstva a jeho budúcnosti po roku 2020 za prítomnosti predsedu Európskeho výboru regiónov a zástupcov Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru, Európskej komisie, či mnohých z vyše 50 regiónov a miest, ktoré sa do projektu zapojili.

Príprava kohéznej politiky na národnej úrovni

Na národnej úrovni patrí vyjednávanie KP 2020+ pod gesciu **Úradu podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu (ÚPVII)**, ktorý záujmy SR zastupuje v rámci Rady EÚ. Rovnako ÚPVII spolupracuje aj s partnermi, predovšetkým v rámci zoskupenia V4+ a „Skupiny priateľov kohézie“, s cieľom koordinácie pri presadzovaní spoločných záujmov. ÚPVII rovnako zriadil kooperačné platformy na národnej úrovni, s cieľom zapojiť do rozhodovacích procesov aj kľúčových aktérov.

Cieľom Kancelárie BSK v Bruseli bolo v priebehu roka 2019 čoraz viac prepájať diskusie na európskej úrovni s prípravami budúceho programového obdobia na národnej úrovni. BSK je členom užšej **pracovnej komisie ÚPVII pre prípravu partnerskej dohody a operačných programov v programovom období 2021-2027**. BSK rámci tejto komisie zastupuje osem samosprávnych krajov na základe mandátu SK8. BSK rovnako pôsobí aj v širšej konzultačnej platforme „**Partnerstvo pre politiku súdržnosti 2020+**“. V rámci členstva v týchto platformách má BSK možnosť vyjadrovať sa ku všetkým kľúčovým dokumentom, ktoré sa týkajú budúcnosti KP. BSK priebežne poskytuje ÚPVII podklady k rokovaniam so zástupcami EÚ a pripravuje argumentáciu reflektujúcu investičné potreby na území BSK, ktoré si vyžadujú podporu z finančných zdrojov EÚ.

Na úrovni SK8 bola v júni 2019 prijatá **spoločná pozícia samosprávnych krajov SR**, ktorá obsahuje výhrady krajov k návrhu nariadení pre KP a taktiež odporúčania pre zefektívnenie implementácie. SK8 taktiež prijala spoločný pozičný dokument pre budúcnosť európskej územnej spolupráce, v rámci ktorého bol kladený hlavný dôraz na zefektívnenie cezhraničnej spolupráce.

V priebehu roka 2019 sa BSK sústredil predovšetkým na prípravu **argumentácie pre obhajobu 15 % transferu alokácie EFRR medzi kategóriami regiónov**. Tá bude súčasťou Partnerskej dohody, kľúčového strategického dokumentu pre budúce programové obdobie. Paralelne s rokovaniami na národnej úrovni BSK viedol diskusie aj s EK, ktorej prezentoval hlavné výzvy regiónu ako aj argumenty pre potrebu ich financovania z fondov realizovaných v rámci politiky súdržnosti.

BSK v priebehu roka pripravoval návrhové listy sumarizujúce priority kraja pre podporu z fondov realizovaných v rámci politiky súdržnosti v novom programovom období, ktoré slúžili ako podklad pri kreovaní východiskového návrhu priorít SR pre politiku súdržnosti 2021-2027. BSK participoval na pripomienkovaní Správy o krajine vydanéj EK, ktorá obsahuje investičné usmernenia k financovaniu budúcej politiky súdržnosti a predstavuje dôležitý východiskový dokument pre zameranie budúcich investícií v SR.

O septembra 2019 sa vedú intenzívne rokovania o **návrhu nového územného konceptu**, ktorým sa bude riadiť implementácia regionálne zameraného operačného programu. Jeho kľúčovou črtou, ktorú BSK dlhodobo presadzuje, je **odklon od dopytovo orientovaného systému** smerom k implementácii strategických projektov definovaných integrovanou územnou stratégiou. BSK v rámci SK8 koordinuje pozíciu združenia k návrhu nového územného konceptu. BSK participoval na príprave Memoranda o spolupráci medzi SK8, ZMOS, ÚMS a ÚPVII ako aj na príprave návrhu štatútu Rady Partnerstva.

PRIORITA 3: Prezentácia a propagácia BSK v Bruseli

Prezentácia a propagácia kraja sa vykonáva v spolupráci s organizáciami v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK. V roku 2019 sa kancelária sústredila na dve kľúčové podujatia - **Deň otvorených dverí EÚ inštitúcií a recepcia pri príležitosti 30. výročia Nežnej revolúcie**.

Deň otvorených dverí európskych inštitúcií, 4.5.2019

Pri príležitosti osláv **Dňa Európy** sa v sobotu 4.5.2019 konal Deň otvorených dverí európskych inštitúcií v Bruseli. Tisíce ľudí z množstva európskych i mimoeurópskych krajín využili možnosť nahliadnúť do priestorov, v a prijímajú rozhodnutia ovplyvňujúce celú EÚ. Návštevníci mali šancu prehliadnúť si priestory Európskeho parlamentu, Európskej komisie, Rady EÚ, či Európskeho výboru regiónov.

BSK sa ako jediný slovenský zástupca na podujatí prezentoval stánkom v budove Európskeho výboru regiónov. Návštevníkom **boli prezentované atrakcie regiónu, turistické možnosti, história a pamiatky**. V rámci prezentácie si BSK pripomenul 15. výročie členstva Slovenskej republiky v EÚ. Zaujímavosťou mali možnosť dozvedieť

sa o Malokarpatskej vínnej ceste a degustovať vybrané malokarpatské vína.

Recepcia a vernisáž pri príležitosti 30. výročia Nežnej revolúcie, 4.12.2019

Dňa 4.12.2019 sa v galerijných priestoroch Ateliéru 29 v Bruseli uskutočnila vernisáž a recepcia pri príležitosti 30. výročia Nežnej revolúcie s názvom „30 rokov slobody“. Kultúrno-spoločenské podujatie pod záštitou predsedu BSK Juraja Drobu bolo realizované v spolupráci so školami v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK, Školou umeleckého priemyslu J. Vydru, Strednou odbornou školou gastronómie a hotelových služieb Farského a Krajskou organizáciou cestovného ruchu. BSK na podujatí reprezentovala poslankyňa Lucia Vidanová a poslanec Martin Smeja.

Študenti a učitelia zo Školy umeleckého priemyslu Josefa Vydru predstavili na podujatí svoje umelecké diela, ktoré boli zároveň ich záverečné práce. Okrem výstavy si pripravili symbolické vystúpenie, počas ktorého študenti prestrihli inštaláciu ostatného plotu symbolizujúcu železnú oponu. Umelecké diela študentov boli prístupné verejnosti v Bruseli do januára 2020.

Stredná odborná škola gastronómie a hotelových služieb Farského zabezpečila občerstvenie a obsluhu. V rámci občerstvenia nechýbali tradičné bratislavské rožky, ale aj kapustnica a lokše. Vďaka spolupráci s Krajskou organizáciou cestovného ruchu mali hostia možnosť ochutnať aj selekciu malokarpatských vín za účasti enológa Vladimíra Hronského. Podujatia sa zúčastnilo viac ako 120 hostí, predstaviteľov inštitúcií EÚ a partnerských regiónov a miest.

PRIORITA 4: Pravidelný monitoring, poskytovanie informácií o aktualitách v Bruseli

Všeobecný vplyv politík EÚ na regióny, mestá, obce a socioekonomických partnerov je značný. Z toho dôvodu je veľmi dôležité monitorovanie vývoja relevantných európskych politík a ich možného dopadu na územie. Získavané informácie sú priebežne zasielané na Úrad BSK, mestám a obciam BSK a odborným organizáciám podľa tematiky a ďalej rozposielané subjektom, pre ktoré môžu byť dané informácie relevantné.

O dôležitých podujatiach, akciách, európskych iniciatívach, programoch a aktuálnych výzvach pravidelne informuje **webová stránka kancelárie BSK v Bruseli**: www.bratislavaregion.eu

Kancelária komunikuje aj prostredníctvom **sociálnych sietí** ako Facebook pod názvom Bratislava Region Brussels Office.

PRIORITA 5: Vytvoriť zázemie BSK v Bruseli

Kancelária sprostredkováva dôležité kontakty a relevantné stretnutia, podporuje presadzovanie záujmov a vytvára podmienky pre pracovné potreby zástupcov BSK v Bruseli, ktorí majú k dispozícii rokovaciu miestnosť a potrebné technické zabezpečenie.

Zahraničná pracovná cesta predsedu a poslancov BSK do Bruselu, 9.-11.9.2019

Predseda BSK Juraj Droba a poslanci BSK Alžbeta Ožvaldová, Barbora Oráčová, Mária Kisková, Peter Pilinský, Peter Fitz, István Pomichal, Jozef Uhler a Juraj Říha absolvovali pracovnú cestu do Bruselu. Cieľom pracovnej cesty bolo oboznámiť sa s aktivitami Kancelárie BSK v Bruseli a podporiť rokovania k nastaveniu čerpania eurofondov v podmienkach BSK po roku 2020 a re-alokáciu financií v rámci Integrovaného regionálneho operačného programu (IROP).

Po príchode do Bruselu poslanci absolvovali prehliadku Kancelárie BSK v Bruseli, kde sa dozvedeli viac o spôsobe práce a aktivitách, ktoré kancelária v Bruseli vykonáva. Následne sa konalo stretnutie so zástupcami Európskeho výboru regiónov (EVR). Fungovanie a postavenie EVR v rámci európskych inštitúcií objasnil vedúci protokolu Boris Essender. Stav regionálnej politiky EÚ a jej budúcnosť priblížil expert z Komisie pre politiku územnej súdržnosti a rozpočet EÚ (COTER) Marek Bobiš.

Delegáciu BSK prijal Stály predstaviteľ SR pri EÚ Peter Javorčík na Stálom zastúpení SR pri EÚ. Počas prijatia mali poslanci možnosť oboznámiť sa s prioritami SR pre nové programové obdobie po roku 2020 a diskutovať o špecifickom postavení BSK pri čerpaní eurofondov po roku 2020.

Návšteva Európskeho parlamentu (EP) zahŕňala okrem prednášky o jeho fungovaní aj stretnutie so slovenskými poslancami EP Michalom Šimečkom, Vladimírom Bilčíkom, Michalom Wiezikom, Martinom Hojsíkom, Ivanom Štefancom, Luciou Ďuriš Nicholsonovou, Petrom Pollákom, Monikou Beňovou, Miroslavom Čížom a Roberom Hajšelom. Europoslanci predstavili svoju agendu a prácu v EP a vyjadrili vôľu rozvíjať spoluprácu na regionálnej a miestnej úrovni.

Delegácia absolvovala prehliadku sídla Severoatlantickej aliancie, v ktorej ju prijal Stály predstaviteľ SR pri NATO Radovan Javorčík. Poslanci mali možnosť prediskutovať aktuálne globálne bezpečnostné výzvy EÚ a Slovenska, ale aj konkrétne regionálne dopady vojenského letiska v Kuchyni.

Delegácia rokovala s vedúcim českého a slovenského oddelenia Generálneho riaditeľstva pre regionálnu a mestskú politiku (DG REGIO) Európskej komisie Andreasom Von Buschom a Evou Wenigovou, zodpovednou

za Integrovaný regionálny operačný program (IROP). Predseda predstavil prioritné oblasti

BSK v rámci kohéznej politiky po roku 2020 a spolu s delegáciou predložil návrh na re-alokáciu financií v rámci IROP. Poslanci prízvukovali nevyhnutné navyšovanie kapacít materských a základných škôl v obciach BSK, a to z dôvodu aktuálnych demografických tendencií a migrácie obyvateľstva.

Kancelária BSK v Bruseli poskytuje možnosť **stáže pre slovenských vysokoškolských študentov** so záujmom o regionálnu politiku a európske dianie. Stážista je zapojený do každodennej práce kancelárie, má príležitosť zúčastňovať sa na seminároch a konferenciách v európskych inštitúciách. Náplňou práce stážistu je príprava správ z konferencií a seminárov, podieľanie sa na príprave kultúrnych a odborných podujatí, aktualizácia webovej stránky a spravovanie sociálnych médií. Stáž nie je platená, no študenti majú možnosť financovať svoj pobyt cez program Erasmus+.

V roku 2019 stáž absolvovali:

- Jana Michalcová, Masarykova univerzita v Brne
- Veronika Harváňková, Mendelova univerzita v Brne
- Jakub Šuster, Masarykova univerzita v Brne
- Karol Schmuck, Masarykova univerzita v Brne
- Juraj Fukatsch, Univerzita Komenského v Bratislave

Od roku 2012 do konca roku 2019 absolvovalo 3-6 mesačnú stáž v Kancelárii BSK v Bruseli 39 študentov. Na základe *Koncepcie pôsobenia Bratislavského samosprávneho kraja v Bruseli na roky 2017-2020*, ktorá bola schválená uznesením č.112/2016 Z BSK dňa 21.10.2016, **plánuje BSK naďalej poskytovať stáže v Bruseli vysokoškolským študentom**

Rámcový plán aktivít na rok 2020

Agenda EVR

Jedným z najdôležitejších prostriedkov presadzovania strategických záujmov BSK v európskych politikách je aktívne členstvo v EVR. V roku 2020 sa uskutoční ustanovujúce plenárne zasadnutie začínajúceho 7. mandátu EVR 2020-2025, päť plenárnych zasadnutí a rokovania príslušných komisií.

Plenárne zasadnutia	COTER	SEDEC
11.-13.2.2020		
25.-26.3.2020	3.3.2020	24.2.2020
13.-14.5.2020	28.5.2020	27.4.2020
1.-2.7.2020	10.7.2020	9.7.2020
13.-14.10.2020	28.10.2020	1.10.2020
9.-10.12.2020	14.12.2020	25.-26.11.2020

Z hľadiska kontinuity práce bolo kľúčové pripraviť včas nomináciu novej národnej delegácie vzhľadom na ukončenie päťročného mandátu 25.1.2020. Cieľom BSK v novom mandáte je obhájiť funkciu vedúceho slovenskej delegácie a získať pozíciu v Predsedníctve EVR.

V rámci komisie COTER bude kľúčová úspešná príprava výjazdového seminára COTER, ktorý sa bude konať 20.5.2020 v Bratislave. Seminár bude nadväzovať na stanovisko predsedu BSK

k metropolitným regiónom a ich výzvam a pozícii k politike súdržnosti po roku 2020. Predseda BSK sa bude uchádzať o funkciu spravodajcu komisie COTER k legislatíve EÚ v oblasti regionálnej politiky.

Aktivity poslancov BSK v Bruseli

Aktívna participácia politických zástupcov BSK v Bruseli je kľúčová z hľadiska podpory a presadzovania priorít BSK v európskych politikách. **Počas druhej polovice roku 2020 je plánovaná pracovná cesta poslancov Z BSK do Bruselu, počas ktorej absolvujú stretnutia so zástupcami európskych inštitúcií, konkrétne s Európskou komisiou a Európskym parlamentom, a slovenskými zástupcami pôsobiacimi na Stálom zastúpení Slovenskej republiky pri EÚ či NATO.** Cieľom pracovnej cesty je kontinuálna podpora priorít BSK poslancami Z BSK v kľúčovom období finalizácie prípravy čerpania EÚ fondov po roku 2020.

Európsky týždeň regiónov a miest, 12.-15.10.2020

Európsky týždeň regiónov a miest je politickou a odbornou platformou pre diskusiu medzi regionálnymi a lokálnymi aktérmi, politikmi, akademickou obcou a zástupcami občianskej spoločnosti. Je to najväčšie podujatie regiónov a miest v Bruseli spoluorganizované s EÚ inštitúciami, ktorého cieľom je reflektovať na európske politiky prostredníctvom výmeny skúseností a prezentácie dobrej praxe z územia. Zelená Európa, kohézia a spolupráca, posilnenie postavenia občanov, sú hlavnými témami 18. ročníka podujatia.

Kultúrna prezentácia

BSK sa každoročne zúčastňuje dňa otvorených dverí EÚ inštitúcií organizovaného v rámci osláv Dňa Európy v máji, ktorý symbolizuje začiatok integračného procesu v Európe. Počas dňa otvorených dverí sú priestory EÚ inštitúcií voľne prístupné verejnosti. V priestoroch EVR prezentujú svoj turistický potenciál a atrakcie mestá a regióny EÚ.

Kohézna politika EÚ

- Účasť na pilotnom projekte EK o využití indexu sociálneho rozvoja pri implementácii EŠIF (január – október 2020)
- Príprava štatútu Rady partnerstva a dosiahnutie dohody o novom územnom koncepte (marec 2020)
- Prezentácia priorít BSK ako metropolitného regiónu v rámci seminára komisie COTER v Bratislave (20. máj 2020)
- Prezentácia priorít BSK v rámci Európskeho týždňa regiónov a miest (október 2020)
- Presadzovanie záujmov BSK v rámci Siete hlavných miest a regiónov hlavných miest a koordinácia aktivít smerom k inštitúciám EÚ (priebežne)
- Bilaterálne stretnutia so zástupcami inštitúcií EÚ (EK, EP a EVR) ohľadom prípravy legislatívneho rámca pre KP 2020+ (priebežne)
- Monitorovanie vývoja procesu prijímania legislatívnych návrhov na úrovni Európskeho parlamentu a Rady EÚ (priebežne)
- Práca na stanoviskách EVR týkajúcich sa KP 2020+ (priebežne)
- Spolupráca s ÚPVII pri príprave strategických dokumentov pre KP 2020+ (priebežne)
- Koordinácia prípravy budúceho programového obdobia na úrovni SK8 (priebežne)